

กระทู้ถามที่ ๐๐๔ ร.

วุฒิสภา

๒๒ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง การเตรียมการรองรับ และป้องกันปัญหาผลไม้ล้นตลาด กระจุกตัว และราคาตกต่ำ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี้ ดังต่อไปนี้

ด้วยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการเกษตร เพื่ออาหาร มีผลิตผลหลากหลาย และมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาก ผลไม้หลายชนิดเป็นผลิตผลการเกษตรที่เป็นที่ชื่นชอบของทั้งคนไทยและคนต่างชาติทั่วโลก มีหลายชนิดที่เราสามารถส่งออกไปต่างประเทศได้ระดับหนึ่ง มีการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก ในระยะที่ผ่านมา พบว่าการพัฒนาผลิตผล และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับผลไม้ของประเทศยังมีปัญหาและมีความก้าวหน้าค่อนข้างน้อยจะพบว่าผลไม้ส่งออกมามากและกระจุกตัวเป็นประจำจนต้องมีการร้องเรียนเสมอ ๆ ราคาที่ตกต่ำมากในช่วงที่ผลไม้ส่งออกมามากประมาณเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ของทุกปี เมื่อเป็นเช่นนี้ก็จะเกิดการประท้วงของเกษตรกรเสมอ ๆ สำหรับผลไม้ที่มักจะมีปัญหาเกือบทุกปีจะออกมามากกระจุกตัวในช่วงประมาณ ๑ เดือนเท่านั้น และสามารถเก็บไว้ได้เพียง ๓ - ๔ วันเท่านั้น เช่น เงาะ เป็นต้น ประเด็นปัญหาที่สำคัญนอกจากการวางแผนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยของผลผลิต การตลาดทั้งภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศแล้ว ปัญหาส่วนใหญ่อีกส่วนหนึ่งคือการพัฒนาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อยืดอายุการเก็บของผลไม้ให้ยาวนานเพื่อไม่ให้เน่าเสียเร็วเกินไป ประกอบกับระบบการขนส่งกระจายสินค้า (Logistics) จะเป็นหัวใจสำคัญในระบบการผลิตและการตลาดของผลไม้ไทย แต่ประเทศไทยดูแลระบบนี้น้อยมากเกษตรกรจึงมีการผลิตและนำไปขายตามยถากรรม อาทิ ขายตามริมถนน ทำให้ต้องรีบขายจนถูกกดราคาจนระดับราคาต่ำสุดและเกือบจะไม่สามารถทนการขาดทุนได้ ทั้งนี้ ได้เริ่มตัดทำลายต้นผลไม้เพื่อหันไปปลูกพืชเพื่อพลังงานกันแล้ว ในอนาคตประเทศเราอาจจะขาดแคลนผลไม้ก็เป็นได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบาย แผนยุทธศาสตร์และแนวทางในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อพัฒนาคุณภาพ และยืดอายุการเก็บรักษาผลไม้อะไรหรือไม่ อย่างไร

๒. รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของระบบขนส่งการกระจายสินค้าผลไม้ (Logistics) และมีนโยบายและการเตรียมระบบเพื่อรองรับการกระจุกตัวของผลไม้หรือไม่ อย่างไร โดยเฉพาะในฤดูกาลผลไม้ที่กำลังจะมาถึง

๓. รัฐบาลมีนโยบายและแผนดำเนินการอย่างไร หรือไม่ ในการพัฒนาตลาดกลางผลไม้ที่ได้มาตรฐานในพื้นที่ที่มีผลผลิตผลไม้จำนวนมาก

๔. รัฐบาลได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับและป้องกันปัญหาผลไม้กระจุกตัวในพื้นที่ผลิตและทำให้ราคาตกต่ำ ความเสียหาย และเดือดร้อนของเกษตรกรในฤดูกาลที่กำลังจะมาถึงเร็ว ๆ นี้ หรือไม่ อย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๔ ร.

ของ นายทรงศักดิ์ ศรีอนุชาต สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การเตรียมการรองรับ และป้องกันปัญหาผลไม้ล้นตลาด กระจุกตัว และราคาตกต่ำ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การเตรียมการรองรับ และป้องกันปัญหาผลไม้ล้นตลาด กระจุกตัว และราคาตกต่ำ ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้

คำถามข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อพัฒนาคุณภาพและยืดอายุการเก็บรักษาผลไม้ ดังนั้น จึงได้กำหนดให้เป็นกิจกรรมหลักในกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพการผลิต ภายใต้แผนยุทธศาสตร์พัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ มีแนวทางในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวที่สำคัญ ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้เก็บผลไม้ในระยะเวลาที่เหมาะสม ก็มีความแก่สุกพอเหมาะกับการเก็บรักษาและการส่งจำหน่ายในตลาดแต่ละแหล่ง และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เครื่องมือในการเก็บผลไม้เพื่อลดความบอบช้ำ เช่น อุปกรณ์ถุงเก็บมะม่วง มังคุด เป็นต้น

๒. ส่งเสริมให้มีการคัดแยกผลไม้ตามชั้นคุณภาพ (เกรด) คัดเลือกผลไม้บอบช้ำเสียหายและคุณภาพต่ำออกจากผลไม้คุณภาพดี เพื่อให้ผลไม้คุณภาพดีมีอายุการเก็บรักษาได้มากขึ้น และสามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น

๓. ส่งเสริมให้มีการเก็บรักษาผลไม้ในห้องเย็นควบคุมอุณหภูมิทั้งในระหว่างการเก็บรักษาและการขนส่งสู่ตลาด ซึ่งขณะนี้ยังมีห้องเย็นเพิ่มมากขึ้นในแหล่งคัดแยกผลไม้ของผู้รับซื้อและตลาดกลางหลาย ๆ แห่ง

๔. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้แข็งแรงทนทาน ลดความเสียหายจากการขนส่ง นอกจากนี้ได้เริ่มนำวัสดุภัณฑ์สมัยใหม่มาใช้เพื่อการบรรจุหีบห่อและช่วยยืดอายุผลไม้ เช่น การใช้ถุงพลาสติก (CA Bag) ที่ทำให้เงาะเก็บรักษาได้ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน

๕. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการกำจัดศัตรูพืชก่อนการส่งออก เพื่อให้ผลผลิตส่งออกปลอดภัยจากศัตรูพืช ขณะเดียวกันจะลดความสูญเสียจากการทำลายของศัตรูพืชในระหว่างการเก็บรักษาและขนส่ง เทคโนโลยีที่สำคัญในปัจจุบันได้แก่ การอบไอน้ำ (vapour heat treatment) ของมะม่วง การใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์กับลำไย การฉายรังสีแกมมาแก่ผลไม้ที่ส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและดำเนินการ เป็นกิจกรรมนำร่อง ทำให้ปัจจุบันได้มีเอกชนหลายรายนำไปใช้แพร่หลายมากขึ้น นอกเหนือจากการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว รัฐบาลได้มีการวางระบบในการตรวจสอบรับรองคุณภาพผลไม้ โดยเฉพาะผลไม้ที่ส่งออกไปต่างประเทศ ในขั้นตอนการผลิตจะส่งเสริมให้มีการผลิตตามกระบวนการผลิตที่ดีและเหมาะสม (GAP) และภายหลังการเก็บเกี่ยวเข้าสู่โรงคัดแยกบรรจุหีบห่อก็ได้มีกระบวนการควบคุมรับรองคุณภาพ (GMP) เช่นเดียวกัน ดังนั้น กระบวนการเหล่านี้จะทำให้มีการตระหนักและดูแลคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวมากขึ้น รัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มคัดแยกผลไม้ขึ้น เพื่อให้การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวแพร่หลายมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มคัดแยกผลไม้ยังไม่เกินกว่า ๘๐ กลุ่ม

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า ระบบการขนส่งการกระจายสินค้าผลไม้ (Logistics) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาผลไม้ล้นตลาดในพื้นที่แหล่งผลิต รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ และได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับการกระจุกตัวของผลไม้ในฤดูกาลที่จะมาถึงไว้ ดังนี้

๑. ส่งเสริมระบบขนส่งการกระจาย (Logistics) ผลไม้ไทยในประเทศ

๑) มีการประสานและวางแผนล่วงหน้าที่จะกระจายผลไม้ออกสู่ปลายทางอย่างรวดเร็ว และทันช่วงที่ระหว่างสถาบันเกษตรกร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่แหล่งผลิตผลไม้กับพื้นที่นอกแหล่งผลิตที่ชัดเจน เพื่อสามารถขนส่งผลไม้ไปยังจุดหมายปลายทางได้ทันช่วงที่และไม่ทับซ้อน

๒) รัฐบาลพยายามผลักดันให้การขนส่งระบบรางเข้ามามีส่วนสำคัญในการกระจายผลไม้จากแหล่งผลิตไปสู่บริโภคได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๓) ภาครัฐมีการขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการด้านการขนส่งและผู้เกี่ยวข้องให้อำนวยความสะดวกในการขนส่งผลไม้เป็นพิเศษ ทั้งกระบวนการตรวจสอบต่าง ๆ ระวังบรรทุกค่าบรรทุกและการดูแลรักษาระหว่างบรรทุกหรือขนส่ง

๔) กำหนดจัดทำความร่วมมือกับห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern Trade) อาทิ เทสโก้ โลตัส บิ๊กซี และคาร์ฟูร์ เพื่อรับซื้อผักผลไม้ตามฤดูกาล เพื่อกระจายภายในประเทศ

๒. ส่งเสริมระบบขนส่งการกระจาย (Logistics) ผลไม้ไปตลาดต่างประเทศให้เกิดความคล่องตัวในช่วงผลไม้กระจุกตัว ดังนี้

๑) ติดตามประเมินความต้องการระวางขนส่งสินค้าผลไม้ในแต่ละปี โดยการจัดประชุม ๓ ฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกอบการส่งออก สายเดินเรือ และสภาผู้ส่งออกสินค้าทางเรือ เพื่อแก้ไขปัญหา

ผู้คอนเทนเนอร์สำหรับบรรจุผลไม้ส่งออกไปตลาดต่างประเทศ มีไม่เพียงพอในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

๒) จัดประชุม Chief of Product เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการส่งออกผลไม้ เช่น แก้ไขปัญหาความล่าช้าในการขนส่ง ณ ท่าเรือกรุงเทพ การแก้ไขปัญหาระยะเวลาการอนุญาตนำเข้าผลไม้ไทยในสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเจรจาขอเพิ่มระยะเวลาใบอนุญาตนำเข้าของผู้นำเข้าผลไม้ไทยในจีนจาก ๖ เดือน เป็น ๑ ปี

๓) จัดหาเส้นทางขนส่งใหม่ไปตลาดสำคัญสำหรับผลไม้ไทย ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีนโดยได้ทำการศึกษาเส้นทางกระจายสินค้าใน ๕ เมืองสำคัญ ได้แก่ นครคุนหมิง นครเฉิงตู นครฉงชิ่ง นครเซี่ยงไฮ้ นครหนานหนิง นครเซี่ยเหมิน นครซีอาน นครกวางโจว และกรุงปักกิ่ง รวมทั้งการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลการขนส่งสินค้าใหม่ๆ เช่น เส้นทาง GMS R3 R9 และ R12 เป็นต้น

๔) มาตรการการเร่งระบายผลไม้ไปยังตลาดประเทศเพื่อนบ้านในช่วงผลผลิตออกมาก

(๑) จัดการรวานผลไม้ภาคตะวันออก (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง) ผู้ตลาดกัมพูชาเมื่อวันที่ ๒๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

(๒) กำหนดจัดทำความร่วมมือกับห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern Trade) อาทิ เทสโก้โลตัส บิ๊กซี และคาร์ฟูร์ เพื่อรับซื้อผักผลไม้ตามฤดูกาล เพื่อส่งออกต่างประเทศ

(๓) จัด Thai Trade Exhibition ซึ่งผู้ประกอบการสามารถขายปลีกผลไม้ภายในงานได้

- กัมพูชา : กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๗ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

- ลาว : นครเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓

คำตอบข้อที่ ๓

ขอเรียนว่า รัฐบาลได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ผลไม้ ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ กลยุทธ์การพัฒนาตลาดภายในประเทศ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาตลาดกลางผลไม้ ดังนี้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพของตลาดกลางในแหล่งผลิต โดยให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็น พัฒนาระบบการบริหารจัดการซื้อขายผลไม้ที่ทันสมัย มีระบบแสดงข้อมูลผลผลิต ราคา และปริมาณรับซื้อรายวันที่ชัดเจน รวมทั้งระบบควบคุมคุณภาพ เพื่อให้กลไกตลาดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูกาลที่มีผลผลิตออกมาก

๒. พัฒนาสถาบันเกษตรกรชาวสวนผลไม้ที่มีศักยภาพและความพร้อม ให้เป็นตลาดกลางผลไม้ที่ได้มาตรฐานด้วยการเพิ่มปริมาณการรวบรวม และจำหน่ายผลผลิตคุณภาพผ่านสถาบันเกษตรกร โดยการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร ทั้งในด้านของเงินทุนหมุนเวียนในการบริหารจัดการตลาดและซื้อขายผลไม้ ความรู้ในการบริหารจัดการตลาด โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ที่จำเป็น ตลอดจนบรรจุกฎเกณฑ์และระบบฐานข้อมูลการผลิตและการตลาดของสถาบันเกษตรกร ซึ่งขณะนี้มีสหกรณ์หลายสหกรณ์สามารถพัฒนาเป็นตลาดกลางท้องถิ่นได้

อย่างไรก็ดี รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์มีนโยบายให้การส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินการตลาดกลางผักและผลไม้ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและกระจายผักและผลไม้ในท้องถิ่นที่มีผู้ซื้อและเกษตรกรผู้ขายจำนวนมากเข้ามาแข่งขันกันซื้อขายผลผลิต ด้วยวิธีการต่อรองราคาหรือประมูลราคากันอย่างเปิดเผย โดยให้เป็นไปตามระเบียบกรมการค้าภายในว่าด้วยการส่งเสริมการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๑ ภายในตลาดกลางกำหนดให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่ทำการซื้อขาย ลานจอดรถ สถานที่เก็บรักษาสินค้าหรือคลังสาธารณะ สถานที่ขนถ่ายสินค้าพร้อมอุปกรณ์การขนถ่ายและตรวจสอบคุณภาพ เครื่องชั่งกลาง โทรศัพท์ ห้องสุขา ไฟฟ้า น้ำประปา รวมถึงบริการข่าวสารทางการตลาด เพื่อประกอบการตัดสินใจซื้อขาย ระบบการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนมีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย

ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๓ กระทรวงพาณิชย์มีโครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตลาดกลางในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ดังนี้

๑) ส่งเสริมความรู้ด้านการจัดชั้นคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อให้สามารถผลิตสินค้าได้ตรงกับความต้องการของตลาด

๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมและเชื่อมโยงการซื้อขายในตลาดกลาง เพื่อกระตุ้นบทบาทของตลาดกลาง และผลักดันให้เกิดการซื้อขายในตลาดกลาง

๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์การตลาดสินค้าเกษตร เพื่อเชื่อมโยงการค้าและการตลาดสินค้าเกษตร เป็นการเพิ่มช่องทางการค้าและสนับสนุนการกระจายสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัจจุบันตลาดกลางผักและผลไม้ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน ที่ได้มาตรฐานมีจำนวน ๑๕ แห่ง ดังนี้

(๑) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดพิษณุโลก (ตลาดนั้ตรแก้ว)

(๒) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้านสันติสุข)

- (๓) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครสวรรค์ (ตลาดเอื้ออารี)
- (๔) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครสวรรค์ (ตลาดริมปิง)
- (๕) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครสวรรค์ (ตลาดศรีนคร)
- (๖) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดเชียงราย (บริษัท ตลาดโชคเจริญพร จำกัด)
- (๗) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดกาฬสินธุ์ (ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไชยศิลาทัตต์)
- (๘) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดขอนแก่น (ตลาดศรีเมืองทอง)
- (๙) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครราชสีมา (ตลาดย่าโม)
- (๑๐) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครราชสีมา (ตลาดสุรนครยุคใหม่)
- (๑๑) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครปฐม (ตลาดปฐมมงคล)
- (๑๒) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนนทบุรี (ตลาดกลางบางใหญ่)
- (๑๓) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดปทุมธานี (ตลาดสี่มุมเมือง)
- (๑๔) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดปทุมธานี (ตลาดไท)
- (๑๕) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดราชบุรี (ตลาดศรีเมือง)
- (๑๖) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครศรีธรรมราช (ตลาดแม่พยอม)
- (๑๗) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดนครศรีธรรมราช (บริษัท ตลาดรวมพืชผลหัววิฐ จำกัด)
- (๑๘) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดสงขลา (ตลาดสดเพิ่มทรัพย์)
- (๑๙) ตลาดกลางผักและผลไม้จังหวัดสงขลา (บริษัท ตลาดพงศ์เจริญ จำกัด)

คำตอบข้อที่ ๔

ขอเรียนว่าในฤดูกาลผลิตผลไม้ที่จะมาถึง รัฐบาลได้มีการเตรียมการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหา ราคาผลไม้ตกต่ำในช่วงฤดูกาลที่ผลผลิตออกมาจำนวนมาก โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

๑. ปรับโครงสร้างการผลิต โดยส่งเสริมให้มีการผลิตผลไม้นอกฤดูเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดปริมาณผลผลิตผลไม้ในฤดูให้น้อยลง ปริมาณผลผลิตส่วนเกินจะได้ไม่มากจนก่อให้เกิดปัญหาการราคาตกต่ำ

๒. พัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยส่งเสริมเกษตรกรให้รวมตัวกันผลิตผลไม้คุณภาพดี ออกจำหน่ายเป็นการเพิ่มสัดส่วนผลไม้คุณภาพดีในท้องตลาดให้มากขึ้น เพราะผลไม้คุณภาพดีมักไม่มีปัญหาเรื่องราคา นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าผลไม้ให้สูงขึ้นด้วย

๓. ประมาณการผลผลิตล่วงหน้าก่อนผลผลิตผลไม้ออกสู่ตลาดไม่น้อยกว่า ๒ เดือน เพื่อคาดการณ์ผลผลิตผลไม้แต่ละชนิดว่าจะมีปริมาณมากน้อยเพียงใด และออกสู่ตลาดมากในช่วงไหน จะได้วางแผนบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

๔. วางแผนกระจายผลผลิตผลไม้ออกนอกแหล่งผลิตไว้ล่วงหน้าผ่านช่องทางต่าง ๆ ทุกช่องทาง ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดย

๑) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ในแหล่งผลิตแก้ไขปัญหาผลไม้ในพื้นที่ของตนเอง ด้วยการประสานกับ อบต. และ อบจ. ทั่วประเทศ ที่อยู่นอกแหล่งผลิตไว้ล่วงหน้าพร้อมทำแผนจำหน่ายและกระจายผลไม้ไปสู่ อบต. และ อบจ. เหล่านี้กันอย่างชัดเจน สามารถกระจายผลผลิตผลไม้ไปยัง อบต. และ อบจ. ปลายทางในปริมาณที่กำหนดไว้ล่วงหน้าได้อย่างทันทั่วถึง

๒) สถาบันเกษตรกร ทั้งสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มปรับปรุงคุณภาพไม้ผล หาลูกค้าและเชื่อมโยงเครือข่ายสถาบันเกษตรกรด้วยกันเองไว้ล่วงหน้าเช่นกัน เพื่อทำแผนจำหน่ายและกระจายผลไม้สู่ผู้บริโภคที่ชัดเจน รวมทั้งการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าด้วย ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ สนับสนุนให้สหกรณ์ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับผลไม้ไปใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการซื้อขายผลไม้ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี ซึ่งในแต่ละปีมีเงินในส่วนนี้อยู่ถึง ๕๐ ล้านบาท

๓) ห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในประเทศ ทำข้อตกลงซื้อขายผลไม้ล่วงหน้ากับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อให้ประกันความมั่นใจในการกระจายออกนอกแหล่งผลิตผ่านช่องทางนี้

๔) การร่วมกับกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม จัดทำโครงการจัดซื้อผลไม้จากเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรโดยตรงให้ผู้ต้องขังบริโภค เป็นการเพิ่มแหล่งรองรับผลไม้ที่แน่นอนและยั่งยืน อีกช่องทางหนึ่ง และการดำเนินงานดังกล่าวคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

๕) กระทรวงมหาดไทยเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาผลไม้ราคาตกต่ำ โดยกรมการปกครอง ได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นที่ส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาคเพื่อเพิ่มช่องทางในการแก้ไขปัญหา โดยนายอำเภอและผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อน

๖) จังหวัด จัดทำแผนบูรณาการป้องกันแก้ไขปัญหาหาคาผลไม้ของจังหวัด โดยทุกภาคส่วนร่วมดำเนินงาน หากเกินกำลังของจังหวัดที่จะป้องกันแก้ไขปัญหาได้ ให้ทำโครงการเสนอขอ

งบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลาง ซึ่งส่วนกลางพร้อมที่จะสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลไม้ภาคตะวันออกและลีนี่ภาคเหนือซึ่งจะออกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ของบประมาณจากคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) สนับสนุนแผนบริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออกของจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด และลีนี่ภาคเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา และน่าน ซึ่ง คชก. ได้อนุมัติงบประมาณให้ ๑๑๖,๗๒๔,๐๐๐ บาท เพื่อให้บริหารจัดการผลไม้ภาคตะวันออก (ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง) จำนวน ๗๓,๕๕๓ ตัน และอนุมัติงบประมาณ ๕๖.๖๖ ล้านบาท เพื่อบริหารจัดการลีนี่ภาคเหนือ จำนวน ๒๑,๓๐๐ ตัน ส่วนลำไยภาคเหนือและผลไม้ภาคใต้ซึ่งจะออกมากในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๕๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะได้ของบประมาณจาก คชก. สนับสนุนแผนบริหารจัดการผลไม้อื่นๆภาคเหนือและผลไม้ภาคใต้ของจังหวัดแหล่งผลิตสำคัญให้ทันก่อนถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวเช่นเดียวกับที่ได้ดำเนินการมาแล้วในลีนี่ภาคเหนือและผลไม้ภาคตะวันออก

๓) ได้มีการจัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อผลักดันสินค้าผลไม้ไทยสู่ตลาดต่างประเทศให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเพื่อนบ้านซึ่งนิยมบริโภคผลไม้ไทย เช่น ประเทศจีน เวียดนาม พม่า มาเลเซีย กัมพูชา ลาว และสิงคโปร์ เป็นต้น มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อที่จะนำผลไม้ไทยไปเผยแพร่ในตลาดต่างประเทศโดยมีกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ เป็นเจ้าภาพหลักในการทำงาน

๕. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ชาวไทยหันมาบริโภคผลไม้ไทย ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและมีคุณค่าทางโภชนาการสูงกันอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น รวมทั้งจัดงานรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคผลไม้ไทย ทั้งในและนอกจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตผลไม้